

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 31PP/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010774
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Harangozo
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123010774.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Harangoza a členov senátu A. B. C. a D. E. F., na verejnom zasadnutí dňa 16.08.2023, o návrhu odsúdeného G. D., nar. XX.XX.XXXX v H. E., trv. bytom A. C. XXX, t. č. ÚVV a ÚVTOS Sabinov, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona za podmienok uvedených v § 66 ods. 1 Trestného zákona a v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku ods. G. D., nar. XX.XX.XXXX v H. E., trv. bytom A. C. XXX, t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov - Sabinov **p o d m i e n e č n e p r e p ú ť a** z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. BB-4T/20/2014 zo dňa 04.07.2014 vo výmere 12 (dvanásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 veta druhá Trestného zákona nariaďuje nad odsúdeným probačný dohľad vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona, v spojení s § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zakazuje odsúdenému požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona ukladá obvinenému povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, najmä so zameraním na oblasť sebaovládania, medziľudských vzťahov a rozvoja osobnosti.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona ukladá obvinenému povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

odôvodnenie:

Dňa 03.05.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť ods. G. D. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V žiadosti poukázal na to, že čas vo výkone trestu venoval vzdelávaniu, práci a príprave na riadny život, udržiaval vrúcny vzťah s rodinou a priateľmi, v ktorých nachádzal podporu a motiváciu. V prípade prepustenia by chcel nastúpiť na Mendelovu univerzitu v Brne, pričom pripojil potvrdenia o podaní prihlášok. Prejavil tiež ľútosť nad spáchaným skutkom. Uvedomil si závažnosť a neodpustiteľnosť toho, čo vykonal, aj bolesť, ktorú spôsobil. Uvedomil si hodnotu života a svoju chybu nevýslovne ľutuje. Žiada, aby bol opäť súčasťou spoločnosti ako jej riadny člen, viesť riadny život a zúročiť to, čo počas výkonu trestu nadobudol.

Súd po vyžiadaní hodnotenia z ÚVTOS, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, súvisiaceho spisu a odpisu z registra trestov nariadil znalecké dokazovanie znalkyne z odboru psychológia D. I., ktorá vo veci podala písomný znalecký posudok č. 29/2023.

Následne, po podaní posudku, súd nariadil vo veci termín verejného zasadnutia, na ktorom vypočul odsúdeného, znalkyňu k obsahu jej znaleckého posudku, prečítal podstatný obsah pripojeného spisu, oboznámil návrh, hodnotenie, odpis z registra trestov a zistil nasledovné.

Z pripojeného spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/20/2014 bolo zistené, že odsúdený bol rozsudkom tohto súdu sp. zn. BB-4T/20/2014 zo dňa 04.07.2014, spolu s inými osobami, uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zákona, na skutkovom základe tam uvedenom, ktoré znenie skutkovej vety predseda senátu prečítal na verejnom zasadnutí, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, do ktorého mu bol započítaný výkon väzby od 15.12.2013 do 04.07.2014. Odsúdený bol súdený v tom čase ako mladistvý páchatel' (maximálny možný trest 15 rokov), pričom uvedeným rozsudkom bola schválená dohoda o vine a treste.

Na tomto mieste súd konštatuje, že odsúdenému predpísané 3 vykonania trestu uplynuli dňa 30.04.2023.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že odsúdený nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody z výkonu väzby, ktorú vykonával od 18.12.2013 do 4.7.2014 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Správanie a prístup menovaného k povinnostiam boli počas spomenutého obdobia na požadovanej úrovni, nedovolennej činnosti sa nedopustil. Kontakt s vonkajším prostredím pravidelne udržiaval, rovnako sa aktívne zapájal aj do kultúrno-osvetovej činnosti. Pracovne zaradený v tamomšom ústave nebol. Dňa 22.7.2014 bol odsúdený premiestnený na výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová. V rámci vnútornej diferenciacie ústavu so stredným stupňom stráženia bol umiestnený do výchovného kolektívu s diferenciacnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného bolo v tamomšom ústave dlhodobo vzorné a v súlade s internými predpismi, konfliktné sa neprejavoval a authority rešpektoval. Priebežne sa zapájal aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, o čom svedčia aj viaceré kladné poznatky. Konkrétne vo februári a októbri 2017 sú v osobnej karte odsúdeného evidované kladné poznatky za iniciatívu pri upratovacích prácach v rámci ústavu a vo februári 2018 za príkladný výkon činností súvisiacich s pravidelnou obmenou odevných zvrškov odsúdených. Od augusta 2014 bol taktiež pracovne zaradený na pracovisku Rieker, kde dosahoval nadštandardné pracovné výsledky. Rovnako aktívne trávil aj osobné voľno, a to účasťou na kultúrno-osvetových aktivitách, prednáškach, besedách, bol aktívnym členom športových krúžkov, počítačového a žurnalistického krúžku. Počas spomenutého umiestnenia úspešne absolvoval aj denné štúdium v trojročnom učebnom odbore maliar, kde sa aktívne podieľal na vzdelávacom procese. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval v sledovanom období pravidelne všetkými zákonnými formami.

Prvá disciplinárna odmena bola odsúdenému udelená v apríli 2015 za príkladné plnenie pracovných povinností. Druhá disciplinárna odmena mu bola udelená v decembri 2015 za výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Vzhľadom na dlhodobú príkladnú kooperáciu odsúdeného pri plnení jednotlivých bodov stanoveného programu zaobchádzania mu boli v júli 2016, februári 2017, júli 2017 a apríli 2018 udelené ďalšie štyri disciplinárne odmeny. Dňa 22.6.2018 bol rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica o zmene súdnej diferenciacie preradený z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a následne dňa 24.7.2018 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. Jeho správanie bolo naďalej na nadštandardnej úrovni, aktívne sa zapájal do pomocných upratovacích prác, ktoré vykonával zodpovedne a iniciatívne, o čom svedčia aj kladné poznatky z decembra 2018, marca a apríla 2019, ako aj udelená siedma disciplinárna odmena. Od septembra 2018 bol odsúdený zaradený do vzdelávania formou denného štúdia na Arcibiskupskom gymnázium biskupa D. J. v Trnave — elokované pracovisko, ktoré bolo realizované v tamomšom ústave. Jeho aktívny prístup ku vzdelávaniu sa odzrkadlil v kladnom poznatku z februára 2019 a disciplinárnej odmene zo septembra 2019 a následne aj v kladnom poznatku z februára 2020 a disciplinárnej odmene udelenej v marci 2020. V aktívnom prístupe k štúdiu odsúdený pokračoval aj naďalej o čom svedčí ďalší kladný poznatok z júla 2020. Počas umiestnenia v tamomšom ústave bol odsúdený iba krátkodobo pracovne zaradený, no za pokračujúci aktívny prístup k činnostiam pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného bol menovanému v júli 2021 zaevidovaný kladný poznatok

a udelená disciplinárna odmena. Vo februári 2022 evidujeme opätovne kladný poznatok a následne v júni 2022 aj udelenie jedenástej disciplinárnej odmeny za príkladný prístup k štúdiu a úspešne ukončenie vzdelávania formou maturitnej skúšky. Počas celej doby umiestnenia v spomínanom ústave sa odsúdený naďalej aktívne zúčastňoval kultúrno-osvetových aktivít, bol členom žurnalistického a hudobného krúžku, taktiež udržiaval intenzívny kontakt s rodinou a známymi prostredníctvom všetkých zákonných foriem.

Po kladnom vyhodnotení žiadosti odsúdeného o premiestnenie do iného ústavu boj dňa 22.06.2022 odsúdený premiestnený do oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v I. Ústave na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov, kde sa nachádza doposiaľ. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele mu bola umiestňovacou komisiou stanovená diferenciačná skupina „B“ a dňa 27.06.2022 bol umiestnený do výchovného kolektívu C 22. Správanie a vystupovanie odsúdeného v tunajšom oddelení je za sledované obdobie vzorné, negatívne sa neprejavuje, komunikuje slušne a svoje povinnosti až príkladne plní. V kolektíve odsúdených je primerane pozicionovaný, príkazy a pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže rešpektuje. Osobnú hygienu, ustrojenosť, ako aj čistotu v ubytovacích priestoroch udržiava na požadovanej úrovni a svojim prístupom k povinnostiam, ako aj správaní je príkladom aj pre ostatných odsúdených. Od septembra 2022 je pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom EMI Sabinov s. r. o., kde pracovné postupy zvláda. Jeho pracovná morálka je hodnotená vysoko pozitívne a svojim správaním môže byť príkladom aj pre ostatných odsúdených, čo vyplýva aj zo zápisu v osobnej karte odsúdeného z januára 2023 a ďalších dvoch kladných poznatkov z júna a júla 2023. Rovnako aktívne od príchodu do oddielu vykonáva aj pomocné upratovacie práce za čo bol v marci 2023 disciplinárne odmenený. Kontakt s blízkymi realizuje v tunajšom ústave naďalej formou pravidelných návštev, korešpondenčne a telefonicky. Rodina mu je počas celého výkonu trestu odňatia slobody významnou oporou. Právo na balík využíva taktiež pravidelne. Do kultúrno-osvetových aktivít sa zapája aktívne, číta, pravidelne športuje, hráva šach a je členom stolnotenisového krúžku. Celkovo bol odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody dvanásťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Resocializačná prognóza u odsúdeného je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil jeho podmienené prepustenie s dohľadom.

Z odpisu z registra trestov vyplynulo, že odsúdený má celkovo 1 záznam, a to práve vyššie uvedené odsúdenie za úkladnú vraždu ŠTS Banská Bystrica na 12 rokov a 6 mesiacov, ktorý aktuálne vykonáva a z ktorého žiada podmienené prepustiť.

Znalkyňa vo svojej výpovedi na verejnom zasadnutí k obsahu znaleckého posudku vypovedala, aj vrátane položených otázok, veľmi podrobne. V detailoch odkázala na závery písomného posudku, na ktorých zotrvala, pričom uviedla, že znalecký posudok na odsúdeného bol vypracovaný na základe preštudovania spisového materiálu ako je uvedené na strane 2 znaleckého posudku a na základe vlastného psychologického vyšetrenia odsúdeného v troch termínoch. Pozostával z analýzy testových metód v počte 12, z vlastného klinického rozhovoru s odsúdeným. Čo sa týka zistených výsledkov, možno konštatovať stručne, že celková úroveň rozumových a pamäťových schopností osobnosti odsúdeného je v pásme horného priemeru až nadpriemeru. Osobnosť vo všeobecnosti adekvátne vníma realitu. Z psychologického hľadiska bola zistená napriek mladému veku osobnosti odsúdeného už anomália práve v zložke osobnosti aktuálne sú v popredí najviac vystupňované rysy emočnej lability a antisociálnosti, ktoré sú v popredí ako hlavné rysy osobnosti odsúdeného. Vo všeobecnosti nevykazuje snahu pôsobiť sociálne žiaduco, otvorene sa hlási ku svojmu hoci aj inadequate konaniu. Jeho tzv. ložisko možno hodnotiť ako podpriemerné. Aktuálne u neho bola zrejme reaktívne, to znamená mnohoročne dôsledkom väzobného prostredia zvýšená na úroveň mierneho depresívneho prežívania jeho afektivita, čo však nie je nijako forenzne psychologicky významnejšie vzhľadom k aktuálne posudzovaným okolnostiam. Jeho stav možno ohodnotiť ako dlhodobo stabilizovaný, bez rozvinutia vážnejšej adaptačnej poruchy. Tiež v tejto súvislosti ako vynútené väzobným prostredím je neprítomnosť závislosti na psychoaktívnej látke, či alkohole a celkovo znaleckým vyšetrením práve s ohľadom na osobnostnú výbavu odsúdeného boli preukázané skôr znaky negatívnejšej prognózy, čo sa týka jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti ten hodnotila ako priemerne kritický. Odsúdený získal adekvátny náhľad na svoje konanie. Čo sa týka celkového efektu prevýchovy, ten doposiaľ možno hodnotiť ako priemerný, s priemerne dosiahnutou mierou nápravy. Osobnostná výbava odsúdeného je vo všeobecnosti významným limitom, pre nejaké prípadné ďalšie odborné intervencie a z toho

dôvodu s poukazom na v znaleckom posudku na strane 41 v odpovedi na otázku č. 4, nemožno očakávať významnejšiu zmenu ani účasťou na inej forme nariadeného trestu, či výchovného programu psychologického poradenstva. Iné významné okolnosti neboli zistené. V súvislosti s postojom k trestnej činnosti sa hodnotí verbalizované osobnosťou od prvotného zadržania. V tomto prípade odsúdený mnohoročne konštantne sa priznáva a hlási k trestnej činnosti a teda má reálny náhľad na svoje konanie. Je to hodnotenie k zložke racionálnej. Čo sa týka hodnotenia zložky afektívnej v rámci prežívania, pociťovania ľútosti nad vykonaným trestným činom, tak v tomto prípade u odsúdeného v súlade s jeho osobnostnou výbavou je tento jeho postoj tiež priemerný, odsúdený sa k uvedenému vyjadruje prevažne citovo chladne, s odstupom, čo sa hodnotí ako zložku narušenia v oblasti antisociality. Celkovo vzhľadom na hodnotenie ním verbalizovaného prežívania uvedené možno celkovo hodnotiť ako priemerné. Prípadná nadpriemerne dosiahnutá miera nápravy by bola podmienená inou osobnostnou výbavou, iným prežívaním a verbalizovaným postojom k osobnosti. V prospech určitej pozitívnej resocializácie ako takej je samotný vek odsúdeného. Možno predpokladať, že ak by počas výkonu trestu možno prechádzal intenzívnou psychologickou, psychoterapeutickou prácou, tak by záver znaleckého posudku vyznieval dnes inak, avšak doposiaľ podľa udania odsúdeného a predovšetkým na základe toho, ako sa formovala jeho osobnosť vzhľadom k jeho fyzickému veku už prevládajú také rysy osobnosti, ktoré sú skôr minimálne ovplyvniteľné. Jednak nie odbornou intervenciou, tu nejde o psychickú poruchu ktorá by bola nejako liekmi zmeniteľná a liečiteľná. Zároveň tieto osobnostné rysy sú limitujúce aj pre efekt nejakého individuálneho alebo skupinového poradenstva, preto si myslím, že aj v prípade nejakých nariadených výchovných prostriedkov, probačného dohľadu, z toho odborného hľadiska, šanca radikálne zmeniť vývoj osobnosti v takomto veku je menej pravdepodobná. Vidieť, že odsúdený je osoba ako to aj sám vyjadruje, ako to aj sám uviedol adekvátne v znaleckom posudku v odpovedi na strane 25, keď má hodnotiť svoje vlastnosti, tak odsúdený odpovedá, že medzi zlé vlastnosti patrí lenivosť, niekedy namyslenosť a často vypočítavosť. Jeho reálny náhľad na seba je v plnej zhode aj s výsledkami predchádzajúcich testov a odsúdený je osoba, ktorá sa veľmi ľahko stotožní so skupinou, do ktorej bude zaradený. Toto je podľa znalkyne obrovské riziko, že v prípade, ak bude táto skupina delikventná, neprevládnu jeho racionálne zložky osobnosti, ale práve osobnostná výbava. Vysporiadanie sa s trestnou činnosťou vo väzobnom prostredí závisí vždy od osobnosti a určite každý zažitých okolností hodnotí a prežíva inak, na jednej strane snaha prežiť súvisí s istou mierou odstupu od trestnej činnosti a na druhej strane nie je to hodnotenie nejakého liečebného terapeutického efektu, ktorý by mal byť dosiahnutý. V tomto prípade ide o hodnotenie z psychologického hľadiska, je skôr žiaducejšie, keď odsúdený prejde procesom vysporiadania sa s trestnou činnosťou tým, že dôjde u neho k zmenám v prežívaní a v správaní. Skôr očakávané je tu vo väzobnom prostredí pri takomto brutálnom skutku výskyt reaktívnych adaptačných porúch, napr. včítane samovražedných pokusov odsúdených, v prípade tohto odsúdeného paradoxne, napriek jeho nízkemu veku, bol schopný sa veľmi dobre adaptovať na väzobné prostredie a bol schopný dlhoročný trest absolvovať bez odbornej pomoci, ktorú podľa jeho vyjadrení, ako je uvedené v znaleckom posudku na stranách 35 až 38, ani sám nepovažoval za potrebnú a nevyžadoval ani žiadnu duševnú pomoc. Predovšetkým tento citový chlad je potvrdený z výsledkov psycho-diagnostických testov. Z tohto hľadiska uvedené hodnotíme ako rysy antisociálnosti. Je rozdiel hodnotiť rámec terapeutického procesu a je rozdiel hodnotiť osobnosť vo výkone trestu, preto aj z toho vyplývajú obavy znalkyne, ako sa osobnosť odsúdeného vysporiada s uvedeným za reálnych podmienok mimo výkonu trestu, kde opäť prichádzajú do úvahy tie riziká vrátane rôznych porúch správania, závislosti pri prekonávaní tej bariéry pri začleňovaní sa do spoločnosti. V tomto prípade brala znalkyňa do úvahy aj opakované stanovisko odsúdeného, ako uviedla v znaleckom posudku na strane 35 až 38, kedy odsúdený konkrétne na strane 37 uvádza, na otázku znalkyne, aké sú jeho obavy, v čom by mohol po prepustení zlyhať odsúdený, že v tomto nemá žiadne obavy a myslí si, že tiež je tu limit v jeho adekvátnom vnímaní na začlenenie do spoločnosti, pričom si je vedomá toho, že odsúdený raz z výkonu trestu bude musieť ísť, ale predsa len odborne majú prevahu tie negatívne faktory.

Neistým tiež podľa vyjadrení znalkyne ostáva, či je vôbec možné pri osobnosti, ktorá má takto vystupňované rysy dosiahnuť nejakými opatreniami zmenu vnímania. K odpovedi na otázku č. 4 na strane 41, si vedela predstaviť ešte počas zostatku výkonu trestu nariadiť nejakú odbornú terapeutickú starostlivosť, zameranú na tréning sebaovládania a zmenu sebavnímania, bez ohľadu na to, či to odsúdený sám zo svojho pohľadu považuje za potrebné. Vo všeobecnosti dá sa konštatovať, že tam nejakou odbornou intervenciou ani mnohoročným súžitím spoločnosti nie je možné tú dedičnú záťaž, ani to formovanie osobnosti radikálne nejakou zmeniť alebo zastaviť, tak aby tá emocionalita bola a ktorá by to nezmenila, takže možno skôr konštatovať, že tieto rysy osobnosti u odsúdeného budú trvalo konštantné a to, čo sa dá dosiahnuť, je iba zmena v správaní. Zdôraznila však, že psychológia

nie je exaktná veda a nič sa nedá povedať na 100 %, preto aj používala pojem „pravdepodobne“. Neporovnávala by alkoholizmus a poruchu osobnosti. Možno konštatovať to, že na to, aby alkoholik, ktorý vo všeobecnosti nemusí byť zmeneným mnohoročným konzumom alkoholu až na poruchu osobnosti, na to, aby celoživotne abstinoval, prípadne kontrolovanie pil, je nutný jeho reálny náhľad a zvnútornený postoj, takže musí vedieť, že jeho vlastným rozhodnutím pije a toho dôsledkom je jeho konanie a jeho správanie vedie k dôsledku nejakej trestnej činnosti. Avšak, pre poruchu osobnosti nie je možné vo väčšine prípadov získať reálny náhľad na svoje konanie a ak sa osobnosť k tomu skutku prizná, tak to nevníma ako jej limit, ako jej osobný nedostatok a ponúka skôr rôzne iné odôvodnenie svojho konania a preto ten postoj nie je možné nijako získať a práve preto tu ide o tak závažné osobnostné patológie, ktoré nie je možné zmeniť ani mnohoročným výkonom trestu, ktoré sú trvalé, odolné terapeutickému zmene, to je možno ten najväčší rozdiel pri tomto porovnaní. Dodala, že vo všeobecnosti porucha osobnosti z psychologického hľadiska je schopná pokiaľ chce ovládať svoje konanie, rozpoznať protiprávnosť a dôsledky svojho konania. Možno konštatovať, že ak by aj odsúdený chcel meniť seba a svoju osobnosť čo zrejme aj chce, ale toho nie je schopný vysoko pravdepodobne. Určite podľa znalkyne netreba znižovať váhu posudzovaného konania v tak nízkom veku, kde vidieť, že napriek výchovnému prostrediu, kde odsúdený bol a má sa v pláne aj vrátiť, tak ani toto výchovné prostredie nestačilo a tie osobnostné rysy pod vplyvom možno konzumu psycho-aktívnych látok v tom čase prevládnu. Nezávisí to od verbalizovaného postoja, jednoducho nevieme vedome meniť svoju osobnosť. Je možné sa snažiť v týchto prípadoch korigovať nejakými limitmi, či už strachom, nikdy to nie je z vedomého presvedčenia právnosti zákonov, môžeme byť schopní to správanie korigovať, čo sa aj doposiaľ darí väzobným prostredím. Osobne si človek nie je možný formovať osobnostné vybavenie. Osobná výbava je determinovaná. Jednak reditárna záťaž, tá dedičná výbava osobnostnej dispozície, neformovaná výchovným prostredím, zažitými skúsenosťami v detskom veku, určite majú aj vplyv, tiež sa nedá povedať, že ktorá zo zložiek má najväčší vplyv a preto nemožno ani rodinné prostredie brať ako jedinú garanciu, určite však je to na druhej strane v prospech. Znalci napríklad tiež v predošlom znaleckom posudku ozaj hodnotili pred rokmi prognózu ako pozitívnu, tiež nebolo možné predpokladať ako ten vývoj osobnosti bude pokračovať. Ani väzobné prostredie túto osobnosť nevie úplne skorigovať. Ďalej poukázala ešte na stranu 39, odpoveď na otázku č. 1 v znaleckom posudku, jedným z rysov tejto osobnosti je vysoká psychická vzrušivosť, to znamená, veľmi rýchle a silné rozrušenie situačnými kontextami, preto možno predpokladať, že to, akú formu konania zvolí, pri narušenom sebaovládaní, závisí viac od situačného kontextu. Možno predpokladať, že aj bežná každodenná záťaž u tejto osobnosti si bude vyžadovať silnú korekciu prežívania a správania navonok. Nepovažovala za nejako viac dôležité rozlišovať aj iné stupne intenzity. Osobnosť je schopná sa korigovať, pokiaľ prevládne jej racionálna zložka nad vplyvom situačného prežívania a iných dôsledkov toho konania, avšak iba v nízkom počte situácii. Práve táto zložka je u tejto osobnosti najviac narušená.

Odsúdený na verejnom zasadnutí pri výsluchu uviedol, že žiadosť podal jednak z formálneho hľadiska, pretože už uplynula lehota na podanie žiadosti a osobne si myslí, že počas výkonu trestu na sebe dostatočne pracoval a snažil som sa anulovať toho, čo ho viedlo k páchaniu trestnej činnosti ako aj nastaviť si hodnoty. Je prijatý na dve vysoké školy do Brna, dostal od školy aj internát, čiže na slobode by sa venoval štúdiu a pracoval by popri škole a rád by sa vrátil domov k rodičom a zdržiaval sa tam. Výkon trestu nebol ľahký, snažil sa vyhýbať problémom a hľadal ľudí, ktorí by mu mali čo dať do budúcnosti, aj keď to nebolo ľahké, pretože vo výkone takých ľudí veľa nie je. Veľa rozmyšľal nad tým, čo ho k trestnej činnosti viedlo a prišiel na to, že nemal úctu k nikomu a k ničomu a na prvom mieste bol len on. Je si vedomý toho, za čo bol odsúdený.

V konečnom návrhu uviedol, že ho to strašne mrzí, mrzí ho, že ublížil toľkým ľuďom, že vzali druhému život, chce sa ospravedlniť rodine pána K. za to, čo im spôsobil a aj svojej rodine, pozostalým sa aj finančne vyrovnal, snažil sa nejak odčiniť a revanžovať to, čo spravil, aj keď vie, že žiadne peniaze ľudský život nenahradia. Bohužiaľ ale nevie súdu nič iné dať, ako vlastné presvedčenie, že sa nedopustí ďalšieho trestného činu a ku zvyšku sa pripojil k prednesu obhajcu.

Obhajca v konečnom návrhu uviedol, že faktorov, ktoré viedli k spáchaniu trestnej činnosti, bolo viac, nielen zisťný dôvod. Pokiaľ pani prokurátorka uvádzala, že len verbalizovanie úprimnej ľútosti nepostačuje, ale treba konkrétne fakty, tak s tým súhlasil, keďže práve odsúdený nehovorí len sladké reči a výmysly, ale komunikuje aj so znalkyňou úprimne a od samého začiatku jeho trestného stíhania robil konkrétne kroky, ktoré svedčili o tom, že si uvedomil závažnosť svojho konania. Prvým faktorom je to, že v rámci dohody prijal trest v hornej polovici v zákonnej trestnej sadzby a to aj napriek prevahe

poľahčujúcich okolnosti v jeho prípade. Čiže prijal trest nad obvyklý rámec takýchto prípadov bez akýchkoľvek pripomienok. Preto už od začiatku sa ku svojmu konaniu staval s uvedomením jeho závažnosti. Taktiež správa ústavu, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vôbec nie je len o akýchsi sladkých rečiach odsúdeného, ale o konkrétnych skutkoch a konaniach. Takúto pozitívnu správu z ústavu asi ešte nevidel. Odsúdený nežiada upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, ale vlastne žiada o predĺženie tohto trestu, nie o jeho skrátenie. Veď predsa, ak by bol podmiennečne prepustený na slobodu, tak súd mu určí dlhšiu skúšobnú dobu, než je zostatok výkonu trestu odňatia slobody, čiže v celom rozsahu sa stotožnil s návrhom ÚVTOS Prešov s tým, že aby bol odsúdený podmiennečne prepustený s dohľadom, pretože všetky vykonané dôkazy dokazujú dôvodnosť návrhu ústavy a to vrátane písomného znaleckého posudku, ako aj posudku, ktorý dnes podala pani znalkyňa ústne. Podľa zákona, dôvodom na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je, ak odsúdený preukáže polepšenie, teda nie zmenu osobnosti, ale polepšenie a to polepšenie je preukázané jednak správou ÚVTOS Prešov, ako aj výpoveďou znalkyne. Znalkyňa sama uviedla, že svoju osobnosť nevieme meniť, môžeme ju len korigovať, ale doplnila, že odsúdený ju koriguje a darí sa to. Čiže ak niekto je odsúdený za znásilnenie, tak to neznamená, že teraz musí nenávidieť ženy. Podstatné podľa obhajcu je, aby získal adekvátny náhľad na svoje predchádzajúce konanie, dokázal ho ovládať a už nekonal protispoločensky bez ohľadu na to, aká je jeho osobnosť. Aj znalkyňa uviedla, že rozumové schopnosti odsúdeného sú nadpriemerné, dokonca že adekvátne vníma realitu a toto je podstatné, že adekvátne vníma svoju realitu, vie čoho sa dopustil, bolo to prvýkrát, vie o tom, čo nasledovalo, vie, že to už ďalej zažiť nechce bez ohľadu na jeho osobnosť a má na to rozumové schopnosti a adekvátny pohľad. Jediným riešením, ktorým by najlepšie zaručil ochranu spoločnosti aj najlepšie pôsobil na ďalšiu resocializáciu, je podmiennečné prepustenie s dohľadom, pretože tým, že je odsúdený rozumovo vyspelý a má adekvátny pohľad, tak ešte niekoľko rokov tá resocializácia nebude odkázaná na jeho dobrú vôľu, alebo, čo dal ako rečnícku otázku, je pre spoločnosť lepšie nech si ešte odsedí nejakých 2 a pol roka a potom ho pustíme bez obmedzení, alebo mu nariadiť teraz dohľad ešte nejakých 5 rokov, premení sa mu trest odňatia slobody a ešte dostane nový trest a to nepodmiennečný, pokiaľ niečo spácha?. Nie len že bude musieť viesť riadny život, ale nemôže sa ani dopúšťať priestupkov. Stačia mu dva priestupky a pôjde naspäť do výkonu, čiže bude musieť žiť extra dobrý život. Prečo je ďalší najlepší dôvod prepustiť ho na slobodu, pričom znalkyňa na strane 40 znaleckého posudku uvádza, že celkový efekt resocializácie u odsúdeného bude vysoko pravdepodobne i prognosticky už iba nižší a to skôr i v prípade uplynutia celkového výkonu trestu, čiže vlastne podľa tohto znalkyňa sama potvrdzuje, že čím dlhšie bude odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, tak to s ním pôjde s úvodzovkami dole vodou. Podmiennečne ho prepustiť na slobodu a dať mu šancu samozrejme s dohľadom je najlepšie riešenie. Znalkyňa uvádza v posudku, že odsúdený okrem iného vykazuje potrebu porozumenia, povzbudenie a pomoci druhých. Ďalej znalkyňa uviedla, že v značnej miere resocializácia závisí aj od toho, s akou osobou, skupinou ľudí sa odsúdený stotožní, do ktorej bude zaradený, nuž tak bude zaradený do skupiny vysokoškolákov. Netrúfol si povedať, že by tieto skupiny boli nejaké spôsobilé ovplyvňovať svojich členov k tomu, aby páchali trestnú činnosť, takže zase aj to, že je prijatý na vysoké školy, je zase len dôvod aj podľa znalkyne, ktorý odôvodňuje podmiennečné prepustenie. Pokiaľ znalkyňa uvádza agresivitu, nemôžeme hovoriť o impulzívnej agresivite, veď je odsúdený za úkladnú vraždu, ktorú už niekoľko dní vopred pripravovali, plánovali, teda nešlo o žiadnu impulzivnosť, ale o premyslené konanie, takže tým, že odsúdený má nepochybne náhľad na svoje konanie v prípade podmiennečného prepustenia tu nie je obava, že je agresívny, že náhle ho niekto niečím rozčúli alebo urazí a prejaví sa jeho agresivita, ale išlo o premyslenú činnosť, čiže ak má to myslenie nastavené inak, adekvátne, tak nie je predpoklad pokračovania v trestnej činnosti. Keď idete za psychológom s problémami, že niečo ste urobili nekalé, tak psychológ vám bude radiť, aby ste si to tak nebrali, aby ste to tak nevnímali, aby ste na to čím skôr zabudli a začali viesť nový a riadny život, lebo keď sú takéto okolnosti pripustíte k svojmu vedomiu a svedomiu, tak prinajmenšom skončíte ako alkoholik alebo sa obesíte. Lebo potom ako treba prejavíť a presvedčiť všetkých, že tú vraždu úprimne ľutuje. Potom vychádza jedine to, že príde dotýčný do tej fázy uvedomenia, že sa zastrelí. Čiže vzhľadom na všetky vykonané dôkazy vyjadril presvedčenie, že jediným správnym riešením je dať odsúdenému šancu, pretože splnil podmienky na podmiennečné prepustenie, zákon nevyžaduje, že vylepšenie má byť na absolútne vzorného človeka, polepšenie tu je a pre spoločnosť aj pre resocializáciu odsúdeného bude najlepším riešením to, že mu bude ten trest predĺžený, bude mu určená skúšobná doba s dohľadom, ale ak nie, tak nech je prepustený po výkone trestu už bez dohľadu.

Prokurátorka v konečnom návrhu poukázala na to, že odsúdený bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin, v ktorom spoločne s ďalšími osobami vopred zo zisťovaných dôvodov plánovali vraždu inej

osoby v ten vopred neurčenej, ku ktorej napokon aj došlo. Odsúdený konal ako osoba s rozumovými schopnosťami v podstate v pásme aj nadpriemeru bez zistenia nejakých duševných defektov, na základe ktorých by bolo zistené zníženie ovládacej alebo rozumovej schopnosti a mám za to, že vzhľadom na uvedené mal odsúdený dosť času vo výkone trestu, aby skutočne si uvedomil toto svoje konanie a v podstate úprimne ho olutoval a mala za to, že len verbalizovanie ľútosti a uvedomenia si nesprávnosť konania pri tak závažnej trestnej činnosti nie je postačujúce. V ostatnom poukázala na závery znaleckého posudku a na výpoveď znalkyne na verejnom zasadnutí. Bola toho názoru, že odsúdený nespĺňa podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a nie je účinne možné účel trestu zabezpečiť ani prípadne uložením nejakých primeraných zákazov v prípade, ak by bol prepustený a preto navrhla, aby súd zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona, veta prvá, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona, pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenéj na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona, pri podmienenom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieneným prepustením odsúdeného. Zároveň môže nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

Súd sa oboznámil so žiadosťou odsúdeného, so spisovým materiálom, znaleckým posudkom, ku ktorému bola na verejnom zasadnutí aj osobne vypočutá znalkyňa, písomným hodnotením z ÚVV a ÚVTOS Prešov a zistil, že odsúdený, ako bolo uvedené vyššie, splnil formálny predpoklad pre podmienené prepustenie a z hľadiska splnenia materiálneho predpokladu súd poukazuje na to, že vzhľadom na charakter skutku a niektoré závery znaleckého posudku išlo v rámci rozhodovania o podmienenom prepustení o náročnejší prípad a súd k nemu, poukazujúc aj na relatívne rozsiahle a podrobné, predovšetkým znalecké dokazovanie, pristupoval veľmi citlivo, berúc do úvahy každú dôležitú okolnosť pre rozhodnutie, ktoré okolnosti vyhodnocoval v senáte dôsledne a komplexne, vo vzájomných súvislostiach a prišiel k nasledovným záverom.

Pre konštatovanie splnenia materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie je nevyhnutné preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Súd tiež musí mať na základe uvedeného preukázané, že od odsúdeného je dôvodné očakávať vedenie riadneho života na slobode, čo je popri polepšení druhá zložka materiálneho predpokladu podmieneného prepustenia.

V prípade odsúdeného treba na jednej strane poukázať na skutočnosti, ktoré vyvolávajú obavy v prípade jeho prepustenia na slobodu. Týmito okolnosťami sú jednak charakter spáchaného trestného činu – obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy – ktorý aj súd konajúci o návrhu na podmienené prepustenie

považuje za čin absolútne neospravedliteľný, nepochopiteľný a brutálny a jednak závery znaleckého posudku týkajúce sa charakteru osobnosti odsúdeného. Na tomto mieste súd poukazuje, bez toho, aby opäť opakovane všetky závery znalkyne, ktoré sú podrobne rozpisované vyššie, na závery, že u odsúdeného ide o anomáliu práve v zložke osobnosti aktuálne sú v popredí najviac vystupňované rysy emočnej lability a antisociálnosti, ktoré sú v popredí ako hlavné rysy osobnosti odsúdeného. Taktiež je potrebné osobitne zdôrazniť, že čo sa týka hodnotenia zložky afektívnej v rámci prežívania, pociťovania ľútosti nad vykonaným trestným činom, tak v tomto prípade u odsúdeného v súlade s jeho osobnostnou výbavou je tento jeho postoj tiež priemerný, odsúdený sa k uvedenému vyjadruje prevažne citovo chladne, s odstupom, čo sa hodnotí ako zložku narušenia v oblasti antisociality. U odsúdeného tiež možno predpokladať, že ak by počas výkonu trestu možno prechádzal intenzívnou psychologickou, psychoterapeutickou prácou, tak by záver znaleckého posudku vyznieval dnes inak, avšak doposiaľ podľa udania odsúdeného a predovšetkým na základe toho, ako sa formovala jeho osobnosť vzhľadom k jeho fyzickému veku už prevládajú také rysy osobnosti, ktoré sú skôr minimálne ovplyvniteľné. Ide tu o tak závažné osobnostné patológie, ktoré nie je možné zmeniť ani mnohoročným výkonom trestu, ktoré sú trvalé, odolné terapeutickému zásahu. Nezávisí to od verbalizovaného postoja, nedá sa vedome meniť svoju osobnosť. Je možné sa snažiť v týchto prípadoch korigovať nejakými limitmi, či už strachom, nikdy to nie je z vedomého presvedčenia, je možná schopnosť to správanie korigovať, čo sa aj doposiaľ darí väzobným prostredím. Tiež je potrebné poukázať ešte na záver znalkyne, že jedným z rysov tejto osobnosti je vysoká psychická vzrušivosť, to znamená, veľmi rýchle a silné rozrušenie situačnými kontextami, preto možno predpokladať, že to, akú formu konania zvolí, pri narušenom sebaovládaní, závisí viac od situačného kontextu.

Na strane druhej súd nemohol opomenúť viaceré podstatné skutočnosti a následné úvahy, ktoré po vyhodnotení celej problematiky viedli k rozhodnutiu prezentovanému vo výroku tohto uznesenia. V prvom rade je potrebné dať do pozornosti hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVV a ÚVTOS Prešov. Toto hodnotenie je vysoko pozitívne, pričom tu nejde o nejaký krátkodobý trest, ale odsúdený je vo výkone trestu už spolu s väzbou 9 rokov a 8 mesiacov a vysoko pozitívne správanie bolo konštatované konštantne, počas celého výkonu trestu, prakticky od počiatku až doposiaľ. Už len z toho je možné usúdiť, že pokiaľ odsúdený vedel takto dlho sa správať pozitívne, pričom nešlo len o obyčajné slušné správanie v súlade s ústavným poriadkom, ktoré je povinnosťou každého odsúdeného vo výkone, ale počas výkonu trestu mu bolo udelených 12 disciplinárnych odmierností, oproti žiadnemu trestu, nemá evidovaný ani žiadny negatívny poznatok, ani žiadny adaptačný problém a iný nedostatok v správaní, tak u neho nepochybne došlo k určitej miere prevýchovy, resocializácie a prehodnotenia doterajšieho života. Je pracovne zaradený, dokončil si stredoškolské vzdelanie s maturitou počas výkonu trestu a bol preradený jednak zo stredného do minimálneho stupňa stráženia a jednak v rámci vnútornej diferenciacie mu bola táto postupne zmiernená. Podľa názoru súdu je len ťažko predstaviteľné, aby bolo takéto dlhoročné konštantné správanie len výsledkom vypočítavosti.

Odsúdený spáchal, hoci trestný čin veľmi vysokej závažnosti, ako mladistvý, na jeho správanie mali vplyv rôzne faktory, nezrelosť, nesprávne smerovanie života, čo viedlo, bez toho, aby ho to nejakým spôsobom ospravedlňovalo a znižovalo mimoriadnu závažnosť jeho konania, k spáchaniu trestnej činnosti s takýmito fatálnymi následkami. Vek páchatel'a aj znalkyňa uvádza ako jeden z faktorov v prospech resocializácie, aj keď s osobnostnými limitmi. Podstatou rozhodovania o podmienkach prepustenia však nie je druhýkrát trestať páchatel'a za spáchaný trestný čin, ale posúdiť splnenie, resp. nesplnenie podmienok pre podmienkové prepustenie, ktoré vyžaduje Trestný zákon. Odsúdený za svoj čin potrestaný bol, vzhľadom na to, že šlo o mladistvého páchatel'a a že uzavrel dohodu o vine a treste, mu bol uložený v rámci možností trestania mladistvých páchatel'ov relatívne prísny trest blížiaci sa k hornej hranici maximálne povolenej sadzby u mladistvých.

Uvedomujúc si znalkyňou konštatované osobnostné limity u odsúdeného, ktoré objektívne bránia väčšej miere prevýchovy a resocializácie, tieto sú úzko späté s jeho osobou, sú dané a ako sa vyjadriala znalkyňa, osobnosť a jej črty zmeniť nemožno, možno len, v zmysle racionálneho prežívania a sebakontroly, zmeniť, resp. korigovať svoje správanie. Aj napriek tomu ani znalkyňa nevyhodnotila tieto okolnosti (náhľad na trestnú činnosť, kritický postoj, miera nápravy) ako bezvýznamné, ale aspoň ako priemerné u odsúdeného (hoci by mohli byť aj výraznejšie a v tom vidí problém aj znalkyňa). U odsúdeného nepochybne ide o osobu, ktorá premýšľa racionálne, s adekvátnym nadhľadom. Odsúdený trestnú činnosť spáchal ako mladistvý a prakticky od svojich 17 rokov, doposiaľ celú mladosť, strávil v ústave na výkon trestu. Veľmi závažná a súčasne nezmyselná trestná činnosť mu zabránila

riadne študovať, zamestnať sa, spoločensky sa zaradiť a žiť, založiť si rodinu. Vzhľadom na závery znalkyne, ale aj s poukazom na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu, skutočnosti uvádzané odsúdeným na verejnom zasadnutí pri osobnom vyluchu, ako aj v konečnom návrhu a v žiadosti, je podľa názoru súdu evidentné, že odsúdený si v dostatočnej miere uvedomuje, čoho sa dopustil a k akým následkom to viedlo, nielen z hľadiska následku samotného trestného činu vo vzťahu k obeti a jej rodine, ale následkom vo vzťahu k jeho životu a životu jeho rodiny. Odsúdený si je nepochybne vedomý toho, k čomu viedla jeho trestná činnosť a súd je toho názoru, že si veľmi dobre uvedomuje, že v prípade opätovného zlyhania by mu už žiadna šanca daná nebola a bola by tým ovplyvnená aj ďalšia časť jeho života, keď teraz ešte má vzhľadom na vek nádej sa nejakým spôsobom zaradiť do spoločnosti, čo vyplýva, okrem iného, aj z toho, že sa prihlásil na vysokoškolské štúdium, teda je tu z jeho strany reálna snaha svoj život nasmerovať pozitívnym smerom. Počas celého výkonu trestu odsúdený sa správal tak, aby, hoci v oklieštených podmienkach výkonu trestu, viedol v rámci týchto podmienok život podobajúci sa na normálny život iných ľudí (práca, štúdium, voľnočasové aktivity). Odsúdený je tiež podľa názoru súdu osobou s priaznivým zázemím a intelektovo nadpriemernou osobou s racionálnym uvažovaním, adekvátnym náhľadom na minulosť, ktorej zásadným problémom je štruktúra a charakter jeho osobnosti, čo ale nie je v schopnostiach odsúdeného, ani žiadnej inej osoby meniť, ako sa vyjadrila aj znalkyňa, že osobnosť sa nedá meniť voľou, korigovať sa dá len správanie. Je podľa názoru súdu v silách a schopnostiach odsúdeného, aby dostatočným spôsobom korigoval svoje správanie tak, aby nedochádzalo k páchaniu trestnej činnosti, pod hrozbou ďalšieho výkonu trestu a premeny aj zvyšku tohto trestu, aj keď sú tu nepochybne riziká, na ktoré znalkyňa veľmi podrobne poukazovala. Odsúdený však nemá žiadne iné relevantné možnosti, pri takto štruktúrovanej osobnosti, iným spôsobom, ako svojím správaním vo výkone trestu, presvedčiť o tom, že je schopný na slobode sa vyvarovať protiprávnemu konaniu a že výkon trestu splnil svoj účel.

Na tomto mieste je potrebné prisvedčiť obhajobe vo vzťahu k jej názoru, že obzvlášť s poukazom na niektoré závery znalkyne a riziká z toho plynúce, pri absencii ochranného dohľadu po výkone trestu (viď rozsudok ŠTS Banská Bystrica), ktorý nastane v roku 2026, už odsúdený bude prepustený z dôvodu vykonania celého trestu, bez akýchkoľvek obmedzení, opatrení, intervencie a kontroly, bez dohľadu a skúšobnej doby. V tomto smere je aj podľa názoru súdu namieste umožniť odsúdenému, aby bol podmiennečne prepustený za veľmi prísnych podmienok, ktoré budú určitou garanciou, že spolu s jeho postojom a skúsenosťami, ako aj s preukázaným polepšením, o ktorom súd vzhľadom na priebeh výkonu trestu nemal pochybnosti, povedie už na slobode riadny život. Osobnostné charakteristiky, ktoré nedokáže ovplyvniť a charakter a závažnosť trestnej činnosti súd vzal do úvahy pri stanovení podmienok podmiennečného prepustenia, nemôžu byť však podľa názoru súdu absolútnou prekážkou podmiennečného prepustenia, nielen u tohto odsúdeného, ale aj u iných odsúdených vo všeobecnosti. U odsúdeného postupom času bude klesať možnosť resocializácie, ako konštatovala znalkyňa a môže tiež stratiť motiváciu a zmysel súčasného racionálneho pohľadu na svoje správanie a ďalší život, pričom aj motivácia je jeden zo zmyslov tohto inštitútu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tost/39/2015 z 24.11.2015). Aj v zmysle záverov znalkyne, ani ďalší výkon trestu už neprispieje k vyššej miere prevýchovy a resocializácie, ktorá už v podstate bola zavŕšená tak, ako je aktuálne ustálená, preto je súd toho názoru, že dosiahnuť účel trestu je ešte možné viac podmiennečným prepustením, za správneho a dostatočne prísneho a dôsledného nastavenia podmienok pobytu odsúdeného na slobode.

Hodnotiac všetky doposiaľ uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v súlade s účelom trestu, s čo najvyššou mierou ochrany spoločnosti, sledujúc ale aj aspekty na strane odsúdeného, z hľadiska jeho prevýchovy, resocializácie a individuálnej prevencie, je v tomto prípade, za týchto podmienok a ešte v súčasnej dobe, v čase, kedy bolo rozhodované o podmiennečnom prepustení – poukazujúc na záver znalkyne, že možnosti a účinky resocializácie budú ešte výkonom trestu klesať a že do konca výkonu trestu už ostáva „iba“ obdobie 2 rokov a 10 mesiacov – je dôvodné rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu, samozrejme za stanovenia veľmi prísnych podmienok jeho pobytu na slobode. Reflektujúc závažnosť trestnej činnosti a obavy plynúce so záverov znaleckého posudku sú takýmito podmienkami a opatreniami určenie maximálnej možnej výmery skúšobnej doby na 7 rokov, ako aj maximálneho probačného dohľadu na dobu 3 rokov, pričom vychádzajúc zo znaleckého posudku, ako aj z minulosti odsúdeného (zo znaleckého posudku vyplýva, že užíval marihuanu v rámci jeho anamnézy), tomuto určil za účelom predídenia toho, aby došlo k prevládnutiu jeho negatívnejších osobnostných rysov nad racionálnou zložkou osobnosti zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Na posilnenie účelu trestu pri jeho pobyte na slobode, opäť v súlade so závermi znalkyne, že v rámci výkonu trestu by bola potrebná ešte nejaká terapeutická intervencia, tak túto

určil súd v rámci podmieneného prepustenia a to konkrétne povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva alebo podrobiť sa psychoterapii. Vzhľadom na rysy jeho osobnosti konštatované znalkyňou tiež súd videl potrebu uloženia povinnosti podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, so zameraním na oblasť sebaovládania, medziľudských vzťahov a rozvoja osobnosti, opäť vychádzajúc z problémov, ktoré sa odrazili v záveroch znaleckého dokazovania.

Všetky tieto podmienky, dlhá skúšobná doba, dlhý probačný dohľad, obmedzenia a povinnosti vyššie prezentované, sú podľa názoru súdu v tomto prípade spôsobilé, spolu so snahou odsúdeného, v poukazaní na priebeh jeho výkonu trestu a aktuálny postoj k svojej minulosti, jeho zámer zaradiť sa do spoločnosti a absolvovať vysokoškolské štúdium, dovŕšiť nápravu odsúdeného pobytom na slobode po jeho podmienenom prepustení a zabezpečiť účel trestu lepšie a účinnejšie, ako v prípade jeho kompletného vykonania, bez ďalšieho. Preto súd rozhodol senátom jednohlasne tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov. Sťažnosť má odkladný účinok.